

Ranuan kunnan lausunto hallituksen esityksestä laiksi käytöstä poistetun maatuulivoimalan purkamisesta ja purkuvakuudesta sekä laiksi rakentamislain muuttamisesta

Kunnanhallitus 23.03.2026 § 68
2004/00.01.02/2022

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi käytöstä poistetun maatuulivoimalan purkamisesta ja purkuvakuudesta sekä laiksi rakentamislain muuttamisesta.

Uudessa laissa säädettäisiin voimalan omistajan velvollisuudesta purkaa käytöstä poistettu maatuulivoimala ja palauttaa puretun tuulivoimalan sijaintipaikka voimalan rakentamista edeltäneeseen tilaan. Purkamisen kustannusten kattamista turvaisi maatuulivoimalan rakentamishankkeeseen ryhtyvän velvollisuus antaa kunnan rakennusvalvontaviranomaisen hyväksi vakuus purkutoimien varmistamiseksi. Vuokramaalla sijaitsevan maatuulivoimalan purkamisesta vastaisi voimalan sijaintipaikan kunta, jos voimalan omistaja laiminlöisi purkamiseen liittyvät velvoitteensa ja jos purkamisen kustannuksia ei voitaisi kattaa uudessa laissa tarkoitetulla purkuvakuudella.

Rakentamislakiin lisättäisiin säännökset maatuulivoimalan purkamisluvasta. Lisäksi lakiin tehtäisiin muita uuden lain säätämisestä johtuvia täsmennyksiä ja teknisluonteisia muutoksia.

Esitysluonnoksessa ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2027. Purkuvakuutta ja kunnan toissijaista purkamisvelvollisuutta koskevia säännöksiä sovellettaisiin kuitenkin vain voimaloihin, joita koskevaa rakentamislupaa haettaisiin aikaisintaan vuonna 2028.

Lausuntoa pyydetään 2.4.2026 mennessä. Lausunto voidaan toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.ym(a)gov.fi tai postitse osoitteeseen Ympäristöministeriö, PL 35, 00023 Valtioneuvosto. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/7272/2024.

Liitteenä hallituksen esitysluonnos.

Päätösehdotus

Kunnanhallitus antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Ranuan kunta katsoo, että hallituksen esitys selkeyttää poistettujen maatuulivoimaloiden purkamisvelvoitetta sekä purkuvakuuden asettamista. Kunta pitää hyvänä asiana, että voimalan omistajalla on selkeä päävastuu purkamisesta ja että purkuvakuudella turvataan toimenpiteiden toteutuminen myös mahdollisissa laiminlyöntitilanteissa.

Ranuan kunnan mielestä kunnille ja kuntien rakennusvalvonnoille ei tule säätää uusia tehtäviä. Tilanteissa, joissa voimalanomistaja laiminlöisi purkamiseen liittyvät velvoitteensa, purkamisesta ja purkuvakuuden hallinnoinnista tulee vastata valtion viranomainen. Lupa- ja valvontaviranomainen (LVV) muodostaa ammattimaisen organisaation, joka kykenee hallinnoimaan valtakunnallisesti tuulivoimaloiden purkuvakuuksia. Purkuvakuus tulee määrittää joko hankkeiden YVA-prosessin yhteydessä tai joka tapauksessa ennen rakentamisluvan myöntämistä LVV:n toimesta.

Purkuvakuuksien hallinnointia ja riittävän purkuvakuuden määrittelyä ei voi säilyttää yksittäisen kunnan rakennusvalvonnalle. Tällainen toimintamalli voisi aiheuttaa kunnille kestäättömiä taloudellisia seuraamuksia ja lisäksi kirjavan toteuttamistavan purkamisvelvoitteesta ja alueiden ennallistamisesta. On huomioitava myös, että tuulivoiman elinkaaren aikana, jopa 35 vuotta, kuntarakenne ja kuntien tehtävät voivat muuttua olennaisesti. Purkuvakuuksien hallinta ja vakuuden määrittäminen on näin ollen perusteltua keskittää yhden viranomaisen tehtäväksi valtakunnallisesti.

Valtio ohjaa ja kannustaa kuntia ja muita toimijoita voimakkaasti puhtaaseen siirtymään, joten sen tulee kantaa myös taloudellinen riski täysimääräisesti tilanteissa, joissa mahdollinen purkuvakuus ei riitä alueen ennallistamiseen tulevan lain vaatimalla tavalla. Mikäli purkuvakuuteen liittyvät asiat tulevat kuntien vastuulle, valtion tulee joka tapauksessa osallistua purkuvakuuden ylittäviin kustannuksiin 50 %:n osuudella.

Ranuan kunta katsoo joka tapauksessa, että velvoite palauttaa voimalan sijaintipaikka rakentamista edeltäneeseen tilaan on liian tiukka. Täysimittainen ennallistaminen ei ole kaikissa tapauksissa tarkoituksenmukaista eikä ympäristön kokonaisedun mukaista ja se voi lisätä merkittävästi kustannuksia ja maaperän tarpeetonta häirintää.

Kunnan näkemyksen mukaan riittävänä purkamisvelvoitteena voidaan pitää sitä, että terästorni ja voimalan muut näkyvät maanpäälliset osat puretaan kokonaisuudessaan ja perustukset maisemoidaan peittämällä ne maakerroksella siten, että alue on turvallinen ja maisemallisesti sopeutuva.

Ennallistamisvelvoitteessa tulee huomioida nostoalueiden mahdollinen metsittyminen, joka on yleensä edennyt hyvin pitkälle vuosikymmenien saatossa.

Vanhoissa sopimuksissa on usein jo sovittu hanketoimijan ja maanomistajien välillä purkuvakuuksista. Hallituksen esityksen toteutuessa tässä muodossa syntyisi tällaiselle hanketoimijalle kaksinkertainen velvollisuus asettaa purkuvakuuksia.

On hyvä huomioida, että mikäli purkamiskustannukset nousevat uuden lain myötä kohtuuttomiksi, useimmat tuulivoimalainvestoinnit jäävät toteutumatta ja sen myötä puhtaaseen siirtymään liittyvät suurinvestoinnit siirtyvät Suomen rajojen ulkopuolelle.

Päätös

Kunnanhallituksen jäsen Mikko Sarajärvi teki esityksen Tuomas Väärälän kannattamana, että Ranuan kunta esittää lausuntonaan, että kunta hyväksyy lakiluonnoksen muutoin esitetyssä muodossa, mutta esittää seuraavan muutoksen: Lakiluonnoksesta poistetaan 3 § ja tuulivoimaloiden purkamistilanteessa menetellään 2 §:n mukaisesti.

Puheenjohtaja julisti keskustelun päättyneeksi ja totesi, että keskustelun kuluessa on tehty poikkeava kannatettu ehdotus, joten asiasta on äänestettävä. Äänestystavaksi hyväksyttiin nimenhuutoäänestys. Puheenjohtaja ehdotti, että ne kunnanhallituksen jäsenet, jotka kannattavat päätösehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Mikko Sarajärven esitystä, äänestävät EI. Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin yhteensä neljä JAA ääntä (Antti-Pekka Aikkila, Sirkka Illikainen, Jaakko Kouva ja Terhi Salmela) ja kolme EI ääntä (Mirva Salmela, Mikko Sarajärvi ja Tuomas Väärälä).

Puheenjohtaja totesi, että päätösehdotus on hyväksytty.

Merkitään, että Mikko Sarajärvi jätti eriävän mielipiteen.

Merkitään, että Sirkka Illikainen poistui kokouksesta klo 17:56

Merkitään, että kokouksessa pidettiin tauko 17:56-18:00.

Lisätietoja asiasta antaa:
kunnanjohtaja Tuomas Aikkila
puh. 040 539 4293, etunimi.sukunimi@ranua.fi

Jakelu

Ympäristöministeriö

Otteen oikeaksi todistaa

Ranualla 30.03.2026

Juhani Mattila
pöytäkirjanpitäjä

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 68

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Ranuan kunnan kirjaamoon määrääjän viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusanajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Kunnanhallitus

Kirjaamon yhteystiedot:

Osoite: Keskustie 34, 97700 Ranua

Sähköpostiosoite: kirjaamo@ranua.fi
Puhelinnumero: 040 709 1445

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9.00 – 11.00 ja klo 12.00 – 15.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Ranuan kunnan kirjaamosta.

Pöytäkirja on nähtävillä Ranuan kunnan verkkosivuilla www.ranua.fi 30.03.2026 .